СПЕКТАР, год. XLI, бр. 82, Скопје, 2023.

Институт за македонска литература во Скопје

УДК 792.071.2.027(469)

Деспина Ангеловска

Универзитет "Свети Кирил и Методиј" во Скопје Факултет за драмски уметности, Скопје despina.angelovska@fdu.ukim.edu.mk

ТЕАТАР ПРОНИКНАТ ОД ЛИТЕРАТУРАТА: *МЕЃУ РЕДОВИТЕ* НА ТИАГО РОДРИГЕЗ

Клучни зборови: Тиаго Родригез, Тонан Кито, *Меѓу редовише*, современ театар, писател-на-сцена, пишување-на-сцена, колективна креација, епистоларна драматургија, метатеатар.

Тиаго Родригез, театарски автор-режисер

Тиаго Родригез (1977 г.) е португалски театарски актер, режисер и драмски автор. Уште како студент по актерска игра на белгиската театарска академија, кон крајот на 1990-тите, Родригез се запознава со членовите на влијателната белгиска театарска дружина "tg STAN", група политички ангажирани уметници чија љубов кон големите текстови и посветеност на колективниот процес на работа ќе извршат големо влијание врз неговиот театар и со кои ќе соработува на серија претстави од 1998 до 2003 година. Во 2003 г. Тој, со Магда Бизаро ќе ја сооснова театарската дружина "Mundo Perfeito" со која за единаесет години ќе создадат триесетина претстави, изведени во дваесет земји. На крајот на 2014 г. тој станува најмладиот уметнички директор на престижниот национален театар на Португалија "Дона Марија II". Во 2018 година Родригез е добитник на 15-тата "Награда на Европа за театарски реалности" ("Ргетіо Еигора Realtà teatrali"), доделувана на автори што ја обновуваат театарската уметност со својот иновативен пристап, со образложение дека театарот на Родригез се наметнал како една од "најживите и возбудливи реалности на

Despina Angelovska

THEATRE PERVADED BY LITERATURE: TIAGO RODRIGUES, BETWEEN THE LINES

Summary

The subject of this paper is the study of the key features of the theater of the Portuguese actor, director and playwright Tiago Rodrigues (1977), one of the most prominent and innovative figures in the European theatrical landscape today. Against the threat of the disappearance of meaning in the contemporary world, Rodrigues stands for a theater which thrives on European literary and cultural heritage and makes of memory/remembrance an act of artistic resistance. In our paper, the playwrightdirector embodies the concept of "writer-on-stage" ("écrivain de plateau"), a term that reflects the questioning in contemporary theater of conventional separation and hierarchy between dramatic text and performance, as well as the ever more important role that the stage plays in the creative process. His creations are fruits of collaboration with the actors, who always remain in the center of his work. Rodrigues's dramaturgy is inscribed in the interstices of the old stories and myths, adding new details between their lines. That is also the case with the play Between the Lines, entangled with Sophocle's Oedipus the King, which is the subject of a more detailed analysis in our paper. This mysterious and witty monodrama, in whose labyrinthine construction the frontiers between reality and fiction disappear, occupies a precious place in the author's work, while its staging is a joint creation of Rodrigues and his long-term collaborator, the actor Tónan Quito. The play is written as a kind of an epistolary novel, enriched by the interpretation of the actor – who becomes, in this case, also an author, inviting each spectator to complete the text.

Keywords: Tiago Rodrigues, Tonan Quito, *Between the Lines*, contemporary theater, stage-writer, stage-writing, collective creation, epistolary dramaturgy, metatheater.